

MEDDELANDEN

Collegium Patristicum Lundense

Collegium Patristicum Lundense har under 2023 anordnat en patristisk dag med temat *Origen of Alexandria and His Legacy* (mer om detta nedan). En patristisk afton arrangerades den 29 mars då Christian Høgel höll ett föredrag med titeln *Den tidiga grekiska Koranen. 82 fragment av en komplett översättning från före år 870 e.Kr.* Vid en patristisk afton den 17 oktober presenterade Uffe Holmsgaard Eriksen sin översättning av Romanos Meloden, i föredraget *Nattens Sange – Att översätta Romanos Meloden till danska.*

Svenskt patristiskt bibliotek VIII, *Teologi efter Nicea*, är under arbete, med Daniel Wihlborg och Katarina Pålsson som redaktörer. Boken kommer att publiceras under våren 2024. Översättningsseminarier arrangeras inom ramen för patristikseminariet vid CTR.

I samband med den patristiska dagen den 24 april ägde också Collegiets årsmöte rum. Vid detta valdes följande personer till styrelseledamöter: Samuel Rubenson (omval), Britt Dahlman (omval) Katarina Pålsson (omval), Andreas Westergren (omval), Thomas Arentzen (omval), Simon Pedersen Schmidt (omval), Karin Zetterholm (omval) och Maria Sturesson (omval), Christian Høgel (ny styrelsemedlem). Thomas Arentzen valdes till ny preses. Samuel Rubenson tackades för lång och trogen tjänst. Styrelsen har under året haft fyra protokollförrda möten (26/1, 15/5, 21/8 och 21/11) och därutöver har redaktionsutskottet och symposiumutskottet var för sig handlagt sina respektive ärenden.

Styrelsen håller Collegiets hemsida, patristik.se, uppdaterad med information om patristiska aktiviteter av intresse för medlemmarna.

Katarina Pålsson

The Newman Institute Research Seminar in Late Ancient and Byzantine Cultures

In the academic year 2022–23, the Newman Research Seminar in Late Ancient and Byzantine Cultures continued to meet in hybrid form, both at the Newman Institute and online. In this way, we found we could benefit from the input of people outside Sweden without additional costs, and we even had a small number of additional members for a while joining us online. In the autumn term we had a strong archaeological component among speakers. In the first three meetings, we had papers from Dr Ioanna Arvanitidou (Rome/Thessaloniki) on “Basilica Church Plans in Northern Greece” (28 September), a more popular design for the area than expected; Dr Paschalis Androuidis (Thessaloniki), who talked about his research on the “Sculptures of the Monastery of Chilandar on Mount Athos” (12 October), again an art form that is not associated with Orthodox churches, but that has some attestations from the medieval period on the Holy Mountain; and Professor Jordina Sales-Carbonell (Barcelona) who talked about “Churches and Theatres in Late antique Spain” (26 October), more specifically on a phenomenon she investigated, which saw the close combination of church structures within Roman amphitheatres across the Empire. One example is in Tarragona, in Southern Spain. Professor Sales-Carbonell explains the combination with the cult of martyrs in their places of execution. The last two seminars of the term were more philological. Adrià Lull (Valencia) gave a paper on the Platonic education of Patriarch Nikephoros I of Constantinople from his doctoral work (9 November). We finished the term on 23 November with an in-person speaker, Professor Julia Doroszewska (Warsaw), in a joint event with the Department of Philology and Linguistics, Uppsala University, which ended in a nice pre-Christmas meal. Doroszewska gave a very interesting paper entitled “Saintly epiphanies and theatrical modes” drawing on a large body of early medieval hagiographies.

After the Christmas break, we resumed meetings in the Spring term with my paper on “Performing the Bible at Dura: a Panel of Elijah and the Widow of Sarepta as *tableau vivant*” (18 January), which was getting a final run before publication. The papers in this term were more varied. Anna Usacheva (Helsinki) presented a chapter from her forthcoming book, “Public Personae and Publishing Strategies in the 5th Century Roman Empire: Jerome and Rufinus” (15 February). Rebecca Krawiec

(Canisius College, Buffalo, NY) ran past the seminar a paper presented at a conference in honor of David Brakke, to perfect it for publication, entitled: "Death on the Nile: Ascetic Practice in Egyptian Monasticism" (15 March). Canisius is a small Jesuit college like Newman, so we were particularly pleased to have this transatlantic contact. Also from the US was our next speaker, Adriano Duque (Villanova University, Pennsylvania), who teaches in the Spanish Department of this Augustinian Catholic University, but presented an interpretation of an early Christian text from a legal point of view, "Rereading Blandina's Martyrdom" (29 March). A welcome home visit was paid to us from Södertälje by Professor Davor Dzalto (St Ignatios/EHS Stockholm), who discussed an encyclopedia-format article he was preparing for publication on "Iconodoulia and Iconoclasm" (19 April), while another Orthodox speaker was entirely online because it was organized by my colleague Mårten Björk for the Philosophy and Theology seminar in cooperation with ours. The theological level was indeed quite high. The speaker was Isidoros Katsos (British Academy Postdoctoral Fellow, Oxford) who talked about "The Metaphysics of Light" (11 May) from his book that was just published, *The Metaphysics of Light in the Hexaemeral Literature: From Philo of Alexandria to Gregory of Nyssa* (Oxford University Press, 2023). Another seminar in presence, in collaboration with the Department of Philology and Linguistics, Uppsala University, saw the visit of a doctoral student from the Catholic University of Leuven, Niels De Ridder (KU-Leuven), discussing hagiographical texts on "Jews in Byzantium". On this occasion we also had an end-of-year party in the courtyard of Newman blessed by good weather. A last, low-key seminar was the presentation by Maros Nicak (Comenius University, Bratislava) on "Narsai: Poetry and Theology in the Sōgītā on Cyril and Nestorius" (30 May). Dr Nicak was a visiting Scholar at the Department of Philology and Linguistics, Uppsala University, where he was perfecting his Middle Persian. Even though the Syriac was beyond the expertise of the seminar, we enjoyed Maros's enthusiastic presentation.

Barbara Crostini

Forum for Patristik

Forum for Patristik afholder normalt to møder om året på henholdsvis Aarhus Universitet og Københavns Universitet. Den 30. januar 2023 afholdt Forum for Patristik i København sit seminar nummer 50. Temaet

var synd og frelse i oldkirkens teologi. Gitte Buch-Hansen, lektor i teologi ved Københavns Universitet, holdt et oplæg om arvesynd hos Filon og Paulus. Anders-Christian Jacobsen, professor i dogmatik ved Aarhus Universitet, holdt et oplæg om synd og frelse hos Origenes. Nils Arne Pedersen, lektor, dr. theol. ved Aarhus Universitet, holdt et oplæg under titlen "Blev der nogensinde opfundet en arvesyndslære?".

Den 14. august 2023 afholdt Forum for Patristik i Aarhus sit seminar nummer 51. Mattias Sommer Bostrup, adjunkt, ph.d., holdt et oplæg om reformationen og den oldkirkelige tradition. Christian Houth Vrangbæk, ph.d., holdt et oplæg om Erasmus og hans portrættering af kirkefædre. Nils Arne Pedersen, lektor, dr. theol., holdt et oplæg om fadervor som dåbsbøn i oldkirken.

Næste seminar i Forum for Patristik kommer til at handle om den nikænske trosbekendelse i anledning af jubilæet i 2025. Programmet kan findes på www.patristik.dk. Forum for Patristik kan kontaktes på forum@patristik.dk.

Johannes Aakjær Steenbuch

Societas Patristica Fennica (SPF)

Patristiska Sällskapet i Finland (*Societas Patristica Fennica*) ordnade 28 april 2023 i Vetenskapernas hus i Helsingfors en patristisk dag med temat "Gamla källor, nya idéer: hurdana metoder används idag i forskningen av den tidiga kristendomen?" Docent Damaskinos av Xenofontos föreläste om nya metoder i liturgisk forskning med temat "Hur kan man nå försvunna ljud, dofter och rörelser". TD Harri Huovinen behandlade studiet av kyrkans medlemskap i Kyrillos av Jerusalems texter, och TD Eetu Manninen berättade hur han i sin doktorsavhandling hade använt modern teknologi i studiet av utvecklingen av Augustinus tänkande. I paneldiskussionen berättade docent Timo Nisula om hur man forskar om retoriken i Augustinus predikningar, PhD Siiri Toivainen Rø problematiserade sättet som den filosofiska kontexten av källor ofta presenteras, och doktoranden Tomi Ferm talade om patristik som antikforskning. Temat "nya metoder" väckte stort intresse, och det beslöts att ordna ett nytt tillfälle för behandlingen av andra nya metoder och hjälpmedel.

Sällskapet har under år 2023 gett ut två volymer i serien *Studia Patristica Fennica*: en finsk översättning av Athanasios den Stores brev till

Serapion (övers. Tomi Ferm) samt ett samlingsverk om Jerusalem under den tidiga kyrkans tid, Varhaiskirkon Jerusalem (red. Serafim Seppälä).

Mera information om *Societas Patristica Fennica* och dess verksamhet hittas på hemsidan: www.suomenpatristinenseura.fi/pa-svenska/, på Twitter: Suomen patristinen seura @patristiikka, och på Facebook: www.facebook.com/SocietasPatristicaFennica

Anni Maria Laato

Center for Studiet af Antikken og Kristendommen (C-SAC), Aarhus Universitet

C-SAC hosted or co-hosted the following seminars and workshops in 2023:

On February 8, we celebrated the publication of Professor Anders-Christian Jacobsen's new book *Origenes. Liv, teologi, reception*, 2022 with a seminar with presentations by Professor Kasper Bro Larsen and the author. Origen's exegesis of the New Testament received special attention.

For three days, March 22, May 10 and May 15 there were reading-seminars connected to Associate Professor Christian Thrué Djurslev's (PI) project, *How Christians Stole the Past*. The seminars focused on reading book 3 of Theophilus, *Ad Autolycum* and were chaired by the project team, Valeria Dessey and Tue Søvsø and the PI. The team presented comprehensive empirical evidence derived from traditional and computer-assisted readings of patristic authors on how vital arguments from history and chronology were for many patristic authors. Theophilus was then studied in depth as an example demonstrating the diligence with which he attempted to synchronise Near Eastern, Jewish, Greek and Roman chronologies.

In May and June, Postdoctoral Fellow Sara Contini, Eberhard Karls Universität Tübingen, and assistant Professor Fernando Soler, Pontificia Universidad Católica de Chile, visited Aarhus. During their stay a seminar with the following papers was arranged (May 26):

Soler, *A nutritional perspective on the Jesus of the Gospels*

Cerioni, *Women and eucharistic meals: ritual eating and drinking in early Christianity*

Contini, "For all and None." *Dignity of human souls in Jerome's exegesis of Isaiah 51:12–13 and Ecclesiastes 3:18–21*

From August to September, C-SAC was visited by PhD student Maja Menzel from Jena and briefly by postdoctoral scholar Ryszard Bobrowicz, KU Leuven. During their visits, a seminar was arranged (September 7). Here, Bobrowicz presented his project, *The Emergence of Canon Law*, which is part of the collective research project, *Dissenting Church*, and Menzel presented a paper on *The reception of Origen in Erasmus' Annotations on Paul's Epistle to the Romans*. While the two papers seemed to have little to do with each other, some interesting common perspectives emerged on how authority is constructed.

On October 11, PhD-student Margrethe Kamille Birkler presented the paper *Envisioned and actual queer space in the monasteries of Egypt in late antiquity – and where to go next.*

It is a tradition for C-SAC to celebrate Christmas with a joint seminar with the research programme *Classical Antiquity and its Heritage*. In this year's seminar on December 6, Associate Professor Troels Myrup Kristensen, presented the paper *Late Antique Religious Landscapes and the Scales of Mobility at Alahan, Turkey.*

For more information, contact Jakob Engberg, je@cas.au.dk

Jakob Engberg

Johannesakademin

Johannesakademin har under 2023 anordnat ett sedvanligt 6 juni-seminarium som detta år handlade om den kristna traditionens erfarenheter av tider av kris och hot: "Bot och hopp i klimatkrisens tid". Medverkade gjorde Lena Bergström, Petra Carlsson, Patrik Hagman, Peter Halldorf och Annika Spalte.

Den 6–8 oktober hölls ett symposium om Isak syriern, "Gå in i stillhetens kultur". Huvudtalare var Sabino Chiala, prior i Monastero di Bose. Övriga medverkare var Valentina Duca, Patrik Hagman, Charbel Rizk och Samuel Rubenson.

Under hösten 2023 och våren 2024 anordnas en ny kurs, "Den kristna kulturens historia", vilken består av 15 föreläsningar där olika uttryck av kristen tro behandlas: konst, musik, litteratur, arkitektur och andra kulturella former. Föreläsningarna behandlar bl.a ikoner i bysantinsk tradition, musiken och det heliga, lovsångens historia och bokens historia. Föreläsare är Helena Bodin, Eric Schüldt, Emma Audas, Mia Åke-

stam, Robin Johansson, Samuel Rubenson, Simone Kotva, Hanna Källström, Per Holmberg, Joel Halldorf, Ellen Vingren, Robert Eriksson, Peter Halldorf och Patrik Hagman.

Under 2023 har de två grupper som översättningsseminariet numera består av fortsatt sitt arbete med varsitt kapitel av den systematiska samlingen av *Ökenfädernas tänkespråk*. En grupp träffas i Johannesakademins lokaler i Linköping under ledning av Britt Dahlman. I denna grupp pågår arbetet med den svenska översättningen och ny grekisk utgåva av kapitel 20 och 21. Den andra gruppen har endast digitala träffar. Den arbetar med kapitel 11 och leds av Per Rönnegård. Två digitala lördagstillfällen är planerade till den 27/1 och 16/3. De fysiska lördagsträffarna planeras äga rum den 23/3 och 27/4. Tidigare volymer av Paradiset finns utgivna i serien *Silentium Apophthegmata*, <https://www.silentiumskrifter.se>. Den som vill anmäla sitt deltagande och få del av förberedelsematerial kan skriva till Britt Dahlman: britt.dahlman@ctr.lu.se

För aktuellt program och ytterligare information, se Johannesakademins hemsida: www.johannesakademin.se

Britt Dahlman

Masterprogrammet Religious Roots of Europe i Lund

Vad betyder titeln till masterprogrammet Religious Roots of Europe (RRE)? Det var en av de frågor som några jurister ställde i höstas när RRE utvärderades. Programmet handlar ju inte alls om Europa, utan om Mellanöstern, menade de! Så kanske kan det marknadsföras på ett annat sätt? Kanske: "Sök Europas religiösa rötter i den egyptiska öknen, längs Sidenvägen, och i Jerusalem!" En utväxling som denna, med vänligt kritiska kollegor, gav flera goda tankar.

Det är inte alltid lätt att beskriva ett program som innehåller patristik, judaistik och islamologi i en salig blandning, men kanske kan några av följande masterarbeten ge en fingervisning. På ett gemensamt seminarium före terminsstart presenterades fyra arbeten samtidigt.

Det är väl få framläggningar som har varit så lyckade om man ser till den variation, relevans och kvalitet som de representerade: Ula Chowniecs studie av en nutida judisk poet i "Weaving Identities The Secular Jewishness in Irena Klepfisz's Works", Alexandra Lembke-Ross uppsats om moderskap i senantika, till synes asketiska texter: "Motherhood

and Martyrdom: The Maternal Body in The Diary of Perpetua”, Davide de Lorenzos kontextualisering av den tidiga muslimska bönen i olika samtida kristna traditioner i ”From Dawn to Dusk: Studying the Origin of the Islamic Fivefold Daily Liturgy in the Qur’ān” och Carina Perstadius försök att läsa Thomasevangeliet som senantika skolövningar, krior, i ”The One and Only God: A Chriic Discussion on Monotheism in The Gospel of Thomas”. I våras försvarade också Amer Sare ett arbete om ”The Roots of Arab Islam as a State Identity: A Numismatic Approach to the Emergence of Arab Islam as a Public Identity in the Near East during the Rule of ‘Abd al-Malik (685–705 C.E.)” Som sagt, en salig blandning av patristik, judaistik och islamologi!

Under hösten började den femtonde kullen studenter i RRE och i vanlig ordning kom de från hela världen: från Gambia, USA, Sydkorea och Sverige. Några afrikanska studenter fick dock inte visum i tid och hindrades från att starta. När gamla och nya studenter i programmet möttes på kompaktseminarium i Lund, besökte de synagogan i Malmö och lyssnade till en offentlig föreläsning av den nye professorn i grekiska och latin, Christian Høgel, som handlade om en tidig översättning av Koranen till grekiska.

Två gamla RRE-studenter i Lund, Lucie Perez och Mariette Minne-
mann, blev under året antagna som doktorander i Köpenhamn och i Lund, men har behållit kontakten till programmet genom att hjälpa de nya studenterna.

Andreas Westergren

Forskningsprojekt

Auktoritet, samhälle och individuell frihet – det latinska klosterväsendet och rötterna till Europas utbildningsideal (ELAM: Early Latin Monasticism)

Forskningsprojektet om det tidiga latinska klosterrväsendet har under 2023 haft en intern workshop på Mariavalls kloster där vi också fick möjlighet att presentera och diskutera vårt material, våra frågeställningar och preliminära resultat för en monastisk publik, vilket var mycket givande. Därutöver ordnade projektet ett mindre symposium i Lund den 9–10 juni med följande program:

Peter Gemeinhardt: Institutionalizing the Charisma? Early Christian Monasteries between Ascetic Practice and Organization

Marilyn Dunn: *Notes on the emergence and role of the earliest Latin monastic rules*

Albrecht Diem: *Regulating and educating in Early Latin Monasticism*
Matthieu Herman van der Meer: *Returning to the world? Codex Harley 5041 on monk-preachers*

Elisabet Göransson: *Notes on the earliest manuscript transmission of Jerome, Rufinus and Cassian*

Katarina Pålsson: *Scripture, authority and community in Jerome*

Samuel Rubenson: *Rufinus and the shadows of Egypt and Cappadocia*

Britt Dahlman: *John Cassian and the Rhetoric of Education*

Henrik Johnsén: *The use of John Cassian in monastic rules*

Projektet har genomgått sin halvtidsutvärdering och avslutas i december 2024. Under 2024 presenteras preliminära resultat vid den patristiska dagen i Lund den 2 april. En internationell slutkonferens planeras att äga rum i början av december 2024.

Samuel Rubenson

Jesaja i gränslandet mellan judiskt och kristet

Projektet *Jesaja i gränslandet mellan judiskt och kristet* är finansierat av Finlands Akademi Polin-institutet för åren 2022–2026. Projektledare är professor Antti Laato. Jesajaboken blev den mest citerade och tolkade gammaltestamentliga boken i den tidiga kristendomen. Kristen tolkning, som såg det nytestamentliga evangeliet förutspått i denna bok, fick ändå inte sin början i ett tomrum, utan var på många sätt beroende av den judiska tolkningen av samma bok. Projektet fokuserar på det ömsesidiga förhållandet mellan tidig kristen och judisk tolkning av Jesajaboken. Bara sporadisk uppmärksamhet har fästs vid den här aspekten i tidigare forskning. I tillägg till att projektet visar hur den judiska receptionen påverkade den kristna, och hur olika tolkningsmässiga teman levde vidare i den tidiga kyrkan, leder projektet också till en fördjupad förståelse av hur den antijudiska teologin utvecklades i den tidiga kyrkan, samt hur detta nya polemiska förhållande blev synligt i judisk exeges under rabbinsk tid.

Anni Maria Laato

Beyond the Garden: An Ecocritical Approach to Early Byzantine Christianity

Det Uppsala-baserte prosjektet *Beyond the Garden* (Vetenskapsrådet) sjøsattes 2019 og ble avsluttet høsten 2023. Med et økologisk blikk har forskningsprosjektet særlig fokusert på trær – kristnes komplekse interaksjon med trær i tidligkristne fortellinger om og visuelle framstillinger av trær. Foruten en rekke artikler og foredrag har to monografier kommet ut av prosjektet: *Byzantine Tree Life: Christianity and the Arboreal Imagination* (av Thomas Arentzen, Virginia Burrus & Glenn Peers, 2021) og Arentzens *Våketrær: et essay om røtter og hengivenhet* (under utgivelse på norske Verbum 2024). I forbindelse med prosjektet har følgende to konferanser gått av stabelen: “*In no way does life differ from the sea*”: *Approaching the Non-Human in Byzantium and Beyond*, online mai 2021, og “*The sound of your leaves implores the Creator*”: *Relating to the Non-Human in Byzantium*, Metochi (Lesbos), mai 2023. Foredragene fra sistnevnte er under redigering for utgivelse i bokform (red. Laura Borghetti & Thomas Arentzen).

Thomas Arentzen

Ad fontes and Accommodatio. Erasmus’ Portrayal of Church Fathers in his Patristic Prefaces (avhandlingsprosjekt)

On May 25 Christian Houth Vrangbæk, successfully defended his PhD-dissertation, *Ad fontes and Accommodatio. Erasmus’ Portrayal of Church Fathers in his Patristic Prefaces*. The public defence was chaired by Professor Peter Lodberg and the opponents were, Professor Mark Vessey, University of British Columbia, Professor Outi Merisolo, Jyväskylä Universitet and Associate professor Jakob Engberg. Professors Anders-Christian Jacobsen and Bo Kristian Holm had been the supervisors.

Jakob Engberg

Know Yourself: Echoes and Interpretations of the Delphic Maxim in Ancient Judaism, Christianity, and Philosophy

Forskningsprosjektet *Know Yourself: Echoes and Interpretations of the Delphic Maxim in Ancient Judaism, Christianity, and Philosophy*, har fra 2019–2022 arbeidet med tolknninger og henspillinger på «kjenn deg selv»-maksimen i en rekke ulike antikke tekster, med vekt på de fire første århundrene etter Kristus. Prosjektet har vært ledet av Ole-Jakob Filtvedt ved

MF i Oslo. En internasjonal forskergruppe har arbeidet med materialet som inkluderer Johannesevangeliet og Tomasevangeliet, tidlig-kristne tenkere som Ireneus, Klemens av Aleksandria, Origenes, Tertullian, Gregor Thaumaturgus, Gregor av Nyssa og Augustin, en mosaik fra San Gregorio-klosteret i Roma, og tekster fra ulike andre tradisjoner (Platon, Filon, Seneca, Epiktet, Plutark, Plotin og hermetisk litteratur). Prosjektet bidrar ikke bare til vår kunnskap om maksimens resepsjonshistorie, men også til det omdiskuterte spørsmålet om hvordan temaet selverkjennelse utvikles og diskuteres i antikke kilder. Prosjektet er avsluttet og resultatene er under publisering i en antologi på De Gruyter.

John Kaufman

Pågående danska projekt

PhD-student, Eva Elisabeth Houth Vrangbæk, *What is Love other than Will. An Investigation of Augustine's Concept of Love and Will Assisted by Computational Methods*. The project is ongoing and expected to be completed in 2024.

Postdoc Lavinia Cerioni, *Origen on Gender: The feminine as an intellectual category in the works of Origen of Alexandria*, Marie Curie, February 2021 to March 2024.

Associate Professor Christian Thrue Djurslev, *How the Christians stole the past: contestation, education and interaction in imperial literary culture*, 2022–2025.

Jakob Engberg

Pågående finska projekt

Harri Huovinen arbetar med projektet *The Place of Religious Experience in Late Ancient Ecclesiology*.

Serafim Seppälä arbetar bl.a. med projekten *Relationship of God and Animals in Theodore of Cyrrhus; Two Brides in Dispute: the Synagogue and the Church in Syriac Dialogue Poems; A Symbol in Tension: the Cross in the earliest Christian-Muslim Encounter*.

Anni Maria Laato

Konferenser och seminarier

Lunds universitet, 24 april 2023

Den patristiska dagen: Origen of Alexandria and His Legacy

Patristiska dagen arrangerades av Collegium Patristicum Lundense den 24 april vid Centrum för teologi och religionsvetenskap i Lund. Temat för dagen var *Origen of Alexandria and His Legacy*. Föredrag hölls av Carl Johan Berglund (Åbo Akademi), Miriam De Cock (Dublin City University), Lavinia Cerioni (Aarhus Universitet), Samuel Rubenson (Lunds universitet), Giovanni Hermanin de Reichenfeld (Institutum Patristicum Augustinianum), Anders-Christian Jacobsen (Aarhus Universitet) och Valeria Dassy (Aarhus Universitet). Föredragen följdes av ett panelsamtal med talarna och Hans Engdahl (University of Western Cape). Därefter sammanträdde Collegiets medlemmar till årsmöte, och dagen avslutades med en middag.

Katarina Pålsson

Stockholm, 26–27 april 2023

The Paideia European Institute for Jewish Studies seminar

The Paideia European Institute for Jewish Studies met April 26–27, 2023. A broad range of current research topics was presented, from Yiddish language to Antisemitism to Jewish spaces to Jewish – Christian relations. Wally V. Cirafesi (Lund University) gave a keynote lecture titled “Architecturalizing Resistance: Ancient Synagogues as a Response to the Christianization of Palestine”. In the lecture, Cirafesi discussed the various material and spatial strategies that ancient Jews employed to both construct their sense of Jewish identity and resist the growing power of imperial Christianity in 4th–6th century Palestine.

Wally V. Cirafesi

University of Valencia, 4–7 september 2023

Second International Conference on Early Christian Literature, Late Antique and Byzantine Hagiography: “Imitationes Christi and Women Martyrs”

Ángel Narro bjöd för andra gången in forskare i patristisk och bysantinsk litteratur till en konferens om martyrberättelser med kvinnlig huvudperson. Från Norden deltog denna gång Barbara Crostini, Newmanninstitutet, med ett paper om Theklas närvoro bland väggmålningarna

i Dura, och Carl Johan Berglund, Åbo Akademi, med ett föredrag om Perpetuas värdighet på arenan i Karthago.

Carl Johan Berglund

Lunds universitet, 11–13 september 2023

Judaism and Trajectories of Religious Interaction: From the New Testament to the Qur'an. An International Symposium

Symposiet var uppbyggt kring diskussion och deltagarna hade uppmanats att presentera idéer, texter eller specifika problem som de för närvarande arbetar med. Programmet bestod av fem olika delar: *Jesus-orientation as an Expression of Judaism; Jesus-oriented Groups and the Formation of Rabbinic Judaism; Interaction between Jews and Christians; Jewish and Christian Legacy in the Qur'an och Interaction between Jews, Christians and Muslims*. Deltagarna kom från Tyskland, Storbritannien, Kanada, USA, Norge och Sverige.

Karin Hedner Zetterholm

Åbo Akademi, 28–31 maj 2024

The Challenge of Poverty: Theological Responses in Early Christian Literature and Global Christian History

Ett av den nytestamentliga litteraturens tydligaste utmaningar är dess fattigdomsideal – att var och en med ett överskott av ekonomiska resurser ska dela dessa med dem som har mindre, så att inga betydande ekonomiska skillnader kvarstår inom den kristna gemenskapen. Hur har den utmaningen bemötts i patristisk litteratur och senare kyrkohistoria, och hur kan vi formulera en fattigdomsteologi för nutiden som varken är alltför förenklad eller alltför naiv? För att studera den frågan inbjuder vi fem internationellt erkända forskare till Åbo – John Barclay, Helen Rhee, Susan Holman, Elina Vuola och Chammah Kaunda – för att tillsammans med doktorander och andra forskare närma sig frågan från olika perspektiv inom bibelvetenskap, patristik, kyrkohistoria och missionsvetenskap. Mer information finns på <https://polinstitutet.fi/poverty>

Carl Johan Berglund